

Số: 05/2025/QĐST-VDS

Hải Phòng, ngày 21 tháng 11 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

Về việc một người mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 8 - HẢI PHÒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- **Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:** Bà Nguyễn Thị Thu Hoài.
- **Thư ký phiên họp:** Bà Phạm Thanh Phương – Thẩm tra viên Tòa án nhân dân khu vực 8 - thành phố Hải Phòng.
- **Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 8 - thành phố Hải Phòng tham gia phiên họp:** Bà Tiêu Thị Hồng - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 11 năm 2025, tại trụ sở, Tòa án nhân dân khu vực 8 - Hải Phòng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 104/2025/TLST-VDS ngày 13 tháng 10 năm 2025 về việc “Yêu cầu một người mất năng lực hành vi dân sự hoặc bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn về nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 06/2025/QĐST-VDS ngày 13 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà **Đoàn Thị X**, sinh ngày 23/3/1961; số căn cước công dân 03016100547, cấp ngày 25/4/2021; Nơi cư trú: Số 419 Điện Biên Phủ, phường Thành Đông, thành phố Hải Phòng.

Người đại diện theo ủy quyền của bà X: Chị Ngô Thị T, sinh ngày 21/3/1993; số căn cước công dân 038193020858, cấp ngày 13/01/2025; Nơi thường trú: Phố Tân Hà, phường Hạc Thành, tỉnh Thanh Hóa.

2. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Chị Nguyễn Thị Thu H, sinh ngày 26/10/1987; số căn cước công dân 030187011773, cấp ngày 13/8/2021; Nơi cư trú: Số 419 Điện Biên Phủ, phường Thành Đông, thành phố Hải Phòng.

(Bà X, người đại theo ủy quyền của bà X có đơn xin vắng mặt và chị H vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu, lời khai của người yêu cầu bà Đoàn Thị X trong quá trình giải quyết việc dân sự thể hiện:

Bà và ông Nguyễn Văn S (sinh ngày 27/5/1958, đã mất ngày 02/04/2025) có hai người con là Nguyễn Thị Thu H, sinh ngày 26/10/1987 và Nguyễn Duy Hải, sinh ngày 02/10/1989. Ngoài hai con chung trên, ông bà không có con chung nào khác. Từ khi sinh ra chị H, bà không thấy chị H có biểu hiện bất

thường gì. Tuy nhiên, đến khi chị H 11 tuổi rưỡi thì bà thấy chị H có các biểu hiện hoang tưởng, hay chửi bới và đi lang thang, lẩn thẩn khắp nơi. Gia đình bà đã nhiều lần đưa chị H đi khám và chữa trị tại Bệnh viện sức khỏe tâm thần tỉnh Hải Dương. Bệnh Viện đã kết luận chị H bị mắc bệnh tâm thần là Loạn thần không thực tổn không biệt định. Năm 19 tuổi, chị H đã kết hôn nhưng đến năm 2009 đã ly hôn. Từ đó đến nay, chị H sinh sống cùng bà và do bà chăm sóc và thường xuyên phải đưa đến bệnh viện điều trị bệnh.

UBND phường Bình Hàn đã cấp Giấy xác nhận khuyết tật và đã được UBND Thành phố Hải Dương trợ cấp xã hội do thuộc đối tượng khuyết tật nặng. Cho đến nay, bản thân chị H không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình, không thể tự chăm sóc và quyết định các vấn đề liên quan đến cuộc sống của chị. Mọi vấn đề trong cuộc sống của chị H hiện nay đều do bà lo liệu. Vì vậy, để có thể chăm sóc, đại diện, giám hộ, quản lý tài sản và bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp khác cho chị Nguyễn Thị Thu H, bà yêu cầu Tòa án nhân dân khu vực 8 – Thành phố Hải Phòng tuyên bố chị Nguyễn Thị Thu H là người bị mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Người làm chứng trình bày:

Ông Nghiêm Trọng Hà, ông Quách Quang Thọ, bà Chủ Thị Phương, trình bày: Ông Hà là Tổ trưởng Tổ dân phố số 7 phường Thành Đông, thành phố Hải Phòng; ông Thọ và bà Phương là hàng xóm của bà Đoàn Thị X. Bà và ông Nguyễn Văn S có hai người con là Nguyễn Thị Thu H, sinh ngày 26/10/1987 và Nguyễn Duy Hải, sinh ngày 02/10/1989. Ngoài hai con chung trên, ông bà không có con chung nào khác. Chị H từ khi sinh ra không có biểu hiện bất thường gì. Tuy nhiên từ khi sinh ra đến khi 11 tuổi thì chị H thường xuyên đi lang thang khắp nơi hay chửi bới ngoài đường. Gia đình bà X đã đưa chị H đi chữa trị nhưng bệnh không thuyên giảm. Hiện nay, tinh thần của chị H không được ổn định. Chị H thuộc đối tượng người khuyết tật nặng, hàng tháng được hưởng trợ cấp xã hội.

Giấy xác nhận khuyết tật của UBND phường Bình Hàn, thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương nay là phường Thành Đông, thành phố Hải Phòng: Chị Nguyễn Thị Thu H thuộc dạng khuyết tật thần kinh tâm thần, mức độ nặng.

Ngày 30/10/2025, Tòa án nhân dân khu vực 8 – Hải Phòng đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 01/2025/QĐ-TCGD thực hiện giám định sức khỏe tâm thần đối với chị Nguyễn Thị Thu H để kết luận giám định chị H *mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn về nhận thức, làm chủ hành vi* hay không. Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đã tiến hành giám định đối tượng vào ngày 01/11/2025.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 8 - Hải Phòng xác định Thẩm phán, Thư ký phiên họp, các đương sự đã tuân theo và chấp hành đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự. Về nội dung vụ án: Căn cứ các Điều 370, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự; Điều 23 của Bộ luật Dân sự; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày

30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Đề nghị: Tuyên bố chị Nguyễn Thị Thu H là người có khó khăn về nhận thức, làm chủ hành vi.

Về lệ phí, chi phí tố tụng: Bà Đoàn Thị X là người cao tuổi được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 8 - thành phố Hải Phòng nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Đoàn Thị X có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn về nhận thức, làm chủ hành vi với chị Nguyễn Thị Thu H. Người yêu cầu có nơi cư trú tại phường Thành Đông, thành phố Hải Phòng nên Tòa án nhân dân khu vực 8 – Hải Phòng thụ lý giải quyết việc dân sự “Yêu cầu một người mất năng lực hành vi dân sự hoặc bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” là đúng thẩm quyền, theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Người yêu cầu đã được Tòa án triệu tập họp lệ và có đơn đề nghị vắng mặt. Căn cứ khoản 2 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự. Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt họ.

[2] Về nội dung yêu cầu của người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Lời khai của người yêu cầu phù hợp với lời khai của người làm chứng, và các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ. Như vậy có đủ căn cứ xác định chị Nguyễn Thị Thu H từ năm 2011 cho đến nay có biểu hiện tâm thần không ổn định, thường xuyên đi lang thang, nói linh tinh. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 366/KL-VPYTW ngày 12/11/2025 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận: Tại thời điểm giám định chị Nguyễn Thị Thu H bị bệnh Tâm thần phân liệt thể Paranoid. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F20.0. Giai đoạn bệnh thuyên giảm. Đối tượng hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự). **Yêu cầu của bà X là có căn cứ, được chấp nhận phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự.**

[3] Về lệ phí: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự là người cao tuổi nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 149, các Điều 361, 367, 370, 371, 372, 376 và 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; **khoản 1** Điều 23 của Bộ luật Dân sự; Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày

30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; Nghị quyết số 01/2025/NQ-HĐTP ngày 27/6/2025 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân Tối Cao hướng dẫn áp dụng một số quy định về tiếp nhận nhiệm vụ, thực hiện thẩm quyền của Tòa án nhân dân; Nghị quyết số 81/2025/UBTVQH 15 ngày 27/6/2025 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội về thành lập Tòa án nhân dân cấp tỉnh, Tòa án nhân dân khu vực, quy định phạm vi thẩm quyền theo lãnh thổ của Tòa án nhân dân cấp tỉnh, Tòa án nhân dân khu vực.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Đoàn Thị X.

Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị Thu H, sinh ngày 28/10/1987; Căn cước công dân số 030187011773; Nơi thường trú tại: Số 419 Điện Biên Phủ, phường Thành Đông, thành phố Hải Phòng **là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.**

Chỉ định bà Đoàn Thị X, sinh năm 1961; Nơi cư trú: Số 419 Điện Biên Phủ, phường Thành Đông, thành phố Hải Phòng là người giám hộ cho chị Nguyễn Thị Thu H. Bà X thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ quy định tại Điều 57; Điều 58; Điều 59 Bộ luật Dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Đoàn Thị X được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt được quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- VKSND KV8-Hải Phòng;
- Phòng THADS KV8-Hải Phòng;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Thu Hoài